

Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/

(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)

UDK: 352/354:615(497.4) (094.5)

dr. Boštjan Brezovnik

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/.....	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/.....	1
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/.....	2
1.3	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/.....	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem	2
2.1	Izvajalci mednarodnega razvojnega sodelovanja.....	2
2.2	Strateško partnerstvo	2
2.3	Dodeljevanje sredstev za izvajanje dvostranskega razvojnega sodelovanja	3
2.4	Poročanje	4
	Ključne besede.....	4
	Uporabljene kratice.....	4
	Viri.....	4

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
-----	---	---------	-----------

1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
-----	---------	---------	-----------

1.1	Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/ Uradni list RS, št. 30/18		1

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
-----	---	---------	-----------

1	V proračunu lahko zagotovi sredstva za mednarodno razvojno sodelovanje, katerega cilj je prispevati k odpravi revščine in zmanjšanju neenakosti ter pospeševanje trajnostnega razvoja v partnerskih državah.	9. člen	2, 3

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Izvede javni razpis za sklenitev strateškega partnerstva za uresničevanje posameznih dolgoročnih ciljev mednarodnega razvojnega partnerstva..	10. člen	3
2	Z izbranim strateškim partnerjem sklene sporazum o strateškem partnerstvu za uresničevanje posameznih dolgoročnih ciljev mednarodnega razvojnega partnerstva.	10. člen	3
3	Lahko sklepa sporazume o strateških partnerskih z mednarodnimi organizacijami in institucijami.	10. člen	3
4	Po izvedenem postopku za dodeljevanje sredstev za izvajanje dvostranskega razvojnega sodelovanja sklene z izvajalcem pogodbo o financiranju.	11. člen 13. člen	4

1.3 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Če občina v skladu z ZMRSHP zagotavlja financiranje mednarodnega razvojnega sodelovanja, mora nacionalnemu koordinatorju predložiti podatke o realizaciji sredstev po posameznih dejavnostih v dogovorjenih rokih, vendar najmanj enkrat na leto.	15. člen	6

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem

1 Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHP/ ureja mednarodno razvojno sodelovanje Republike Slovenije in mednarodno humanitarno pomoč Republike Slovenije (1. člen ZMRSHP)

2.1 Izvajalci mednarodnega razvojnega sodelovanja

- 2 V skladu z določili 9. člena ZMRSHP lahko mednarodno razvojno sodelovanje, katerega cilj je prispevati k odpravi revščine in zmanjšanju neenakosti ter pospeševanje trajnostnega razvoja v partnerskih državah (2. člen ZMRSHP), izvajajo samoupravne lokalne skupnosti.

2.2 Strateško partnerstvo

- 3 Strateško partnerstvo je partnerstvo, ki se sklene s sporazumom za uresničevanje posameznih dolgoročnih ciljev mednarodnega razvojnega sodelovanja med proračunskim uporabnikom (posrednim ali neposrednim uporabnikom občinskega proračuna, ki ima v svojem finančnem načrtu načrtovana sredstva za mednarodno razvojno sodelovanje) in strateškim partnerjem ali strateško partnerico, izbranim z javnim razpisom, ki je pravna oseba zasebnega prava ali samostojni podjetnik. Partner mora razpolagati s strokovnimi znanji in zmogljivostmi za izvajanje mednarodnega razvojnega sodelovanja. Na tem mestu moramo opomniti, da se pri izvedbi javnega razpisa uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance, in njegovih podzakonskih aktov. Proračunski uporabnik lahko sklene tudi večstranski sporazum o strateškem partnerstvu z več partnerji. Obvezne sestavine sporazuma o strateškem partnerstvu so: • ime in naslov proračunskega uporabnika in partnerja; • določba o področju ali namenu, za katerega se sklepa strateško partnerstvo; • določba o načinu nadzora nad izvajanjem strateškega partnerstva; • protikorupcijska določba v skladu z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije; • določba, da je sporazum o strateškem partnerstvu sklenjen za določen čas največ petih let; • drugo, kar izhaja iz notranjih aktov in usmeritev proračunskih uporabnikov glede obvezne vsebine pogodb. Navedeni sporazum zavezuje partnerja, da: • poroča o razmerah, zaradi katerih bi se lahko upočasnilo ali onemogočilo izvajanje strateškega partnerstva za področje ali namen, za katerega je bil sklenjen sporazum o strateškem partnerstvu; • predloži periodična poročila o izvajanju strateškega partnerstva; • vodi evidenco in shranjuje dokazila o sodelovanju za celotno obdobje trajanja strateškega partnerstva; • omogoči, da proračunski uporabnik kadar koli preveri knjigovodske

evidence, dokazila in druge dokumente o izvajanju strateškega partnerstva, ter zagotovi potrebne informacije v zvezi s partnerstvom; • prispeva k ugledu mednarodnega razvojnega sodelovanja; • spoštuje cilje in zaveze mednarodnega razvojnega sodelovanja na državni in mednarodni ravni. Sporazum o strateškem partnerstvu mora vsebovati tudi določbo o odstopu od sporazuma o strateškem partnerstvu in prekinitvi financiranja po veljavnih pogodbah o financiranju, sklenjenih med proračunskim uporabnikom in partnerjem, ter o obveznosti partnerja za vračilo dodeljenih sredstev po veljavnih pogodbah o financiranju, skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ali predčasno odplačilo posojila, če: • je partner nepravilno ali neresnično obveščal o okoliščinah in dejstvih, pomembnih za izvajanje strateškega partnerstva ali dodelitev sredstev, ali o okoliščinah in dejstvih o uporabi sredstev po kateri koli pogodbi o financiranju, ki je bila sklenjena med proračunskim uporabnikom in partnerjem v času trajanja strateškega partnerstva; • partner huje krši sporazum o strateškem partnerstvu ali je huje kršil katero koli pogodbo o financiranju, sklenjeno med proračunskim uporabnikom in partnerjem v času trajanja strateškega partnerstva; • se strateško partnerstvo ne more izvesti za področje ali namen, za katerega je bilo sklenjeno; • se partner ne odziva na pozive proračunskega uporabnika za spoštovanje zavez iz tretjega odstavka 10. člena ali drugega odstavka 14. člena ZMRSH. Na tem mestu moramo opomniti, da se ob sklenitvi neposrednega dogovora iz 11. člena ZMRSH o financiranju posameznega programa ali projekta strateškega partnerja upoštevajo pogoji in merila iz četrtega odstavka 11. člena ZMRSH. Proračunski uporabnik lahko sklepa sporazume o strateških partnerstvih z mednarodnimi organizacijami in institucijami, pri čemer se smiselno uporabljajo določbe 10. člena ZMRSH (10. člen ZMRSH).

2.3 Dodeljevanje sredstev za izvajanje dvostranskega razvojnega sodelovanja

- 4 Dodeljevanje sredstev za izvajanje dvostranskega razvojnega sodelovanja poteka po naslednjih postopkih: • z javnimi razpisi in javnimi pozivi; • s sklepanjem neposrednih dogovorov iz tretjega odstavka 11. člena ZMRSH; • s prispevki prek mednarodnih organizacij, skladov in drugih organizacij, ki so upravičene izvajati mednarodno razvojno sodelovanje v skladu s pogoji Odbora za razvojno pomoč Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj, pri čemer se za ta sredstva določita namen in ciljna država; • z neposrednimi prispevki partnerskim državam v obliki proračunske podpore; • z drugimi postopki, predvidenimi z zakoni, ki veljajo v Republiki Sloveniji in urejajo dodeljevanje subvencij, posojil, štipendij ipd. Pri izvedbi javnega razpisa po ZMRSH se uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne finance, in njegovih podzakonskih aktov. Javni poziv se uporablja za sofinanciranje projektov izvajalcev, ki so bili izbrani na javnem razpisu ali po drugem podobnem postopku, ki ga je izven Republike Slovenije izvedel sodelujoči tuji financer, in na dan objave javnega poziva še niso zaključeni. Javni poziv vlada natančneje uredi z uredbo. Na tem mestu moramo opomniti, da se lahko neposredni dogovori sklepajo kot pogodbe o financiranju: • ustanov in zavodov iz 12. člena ZMRSH za področje mednarodnega razvojnega sodelovanja; • s partnerji iz 10. člena ZMRSH. Sredstva za izvajanje dvostranskega razvojnega sodelovanja po ZMRSH se dodeljujejo v skladu z merili in pogoji za financiranje ali sofinanciranje programov ali projektov, ki jih določi vlada z uredbo (11. člen ZMRSH).
- 5 Kot izhaja iz določil 13. člena ZMRSH Financer za dodelitev sredstev z izvajalcem sklene pogodbo o financiranju. Financer lahko sklene tudi večstransko pogodbo o financiranju z več izvajalci. Obvezne sestavine pogodbe so: • ime in naslov financerja in izvajalca; • namen, za katerega so sredstva dodeljena; • višina dodeljenih sredstev; • okvirni časovni načrt porabe sredstev; • način nadzora nad namensko porabo sredstev; • protikorupcijska določba v skladu z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije; • določba, da lahko financer zmanjša obseg financiranja, če se v proračunu zmanjšajo sredstva za namen, za katerega so bila dodeljena; • določba, da je program ali projekt končan, ko se izteče obdobje trajanja programa ali projekta; • drugo, kar izhaja iz notranjih aktov in usmeritev financerjev glede obvezne vsebine pogodb. Pogodba o financiranju izvajalca zavezuje, da: • dodeljena sredstva porabi izključno za namen, opredeljen v pogodbi, sicer mora dodeljena sredstva vrniti v proračun skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi; • porablja sredstva v skladu z načeloma gospodarnosti in učinkovitosti; • poroča o razmerah, v katerih bi se lahko upočasnilo ali onemogočilo izvajanje projekta, za katerega so bila sredstva dodeljena; • predloži poročila o izvajanju projekta; • vodi potrebno evidenco in shranjuje dokazila, ki omogočajo revizijsko preverjanje porabe sredstev; • omogoči, da financer kadar koli preveri knjigovodske evidence, dokazila in druge dokumente o izvajanju projekta in opravi preverjanje na kraju njegovega izvajanja, ter zagotovi potrebne informacije v zvezi s projektom; • prispeva k ugledu slovenskega mednarodnega razvojnega sodelovanja; • spoštuje cilje in zaveze mednarodnega razvojnega sodelovanja na državni in mednarodni ravni. Pogodba o financiranju mora vsebovati tudi določbo o odstopu od pogodbe o financiranju in prekinitvi financiranja ter obveznosti izvajalca za vračilo dodeljenih sredstev skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi ali za predčasno odplačilo posojila v

naslednjih primerih: • če je izvajalec nepravilno ali neresnično obveščal o okoliščinah in dejstvih, pomembnih za dodelitev sredstev, ali o okoliščinah in dejstvih o uporabi sredstev; • če izvajalec huje krši pogodbo o financiranju; • če je proračunski uporabnik odstopil od sporazuma o strateškem partnerstvu, na podlagi katerega je bila sklenjena pogodba o financiranju; • če se projekt ne more izvesti. Če postane neizvedljiv potem, ko se je njegovo izvajanje že začelo in za njegovo neizvedljivost ni kriv izvajalec, je treba vrniti samo sredstva, ki še niso bila porabljena, ali jih dodeliti za druge projekte, če s tem soglaša financer; • če organi Evropske unije zahtevajo vrnitev sredstev, ker financiranje projekta ni v skladu s predpisi Evropske unije. Sredstev, pridobljenih s pogodbo o financiranju, izvajalec ne sme odstopiti, jih prenesti, zastaviti ali kako drugače z njimi razpolagati v nasprotju s pogodbo.

2.4 Poročanje

- 6** Proračunski uporabniki, ki iz svojih finančnih načrtov v skladu z ZMRSHIP zagotavljajo financiranje mednarodnega razvojnega sodelovanja, morajo nacionalnemu koordinatorju predložiti podatke o realizaciji sredstev po posameznih dogovorih v dogovorjenih rokih, vendar najmanj enkrat na leto (14. člen ZMRSHIP).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, mednarodno razvojno sodelovanje, mednarodna humanitarna pomoč.

Uporabljene kratice

ZMRSHIP - Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHIP/ (Uradni list RS, št. 30/18).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči Republike Slovenije /ZMRSHIP/ (Uradni list RS, št. 30/18).